抗戰小叢刊之十八

國民精神總動員之要義與四維之闡揚

蒙藏委員會編譯室印行

中華民國二十九年七月出版

抗戰小叢刊之十八

國民精神總動員之要義與四維之闡揚

價目：每冊實價一角

編譯者：蒙藏委員會編譯室

發行者：蒙藏委員會編譯室

印刷者：蒙藏委員會蒙藏回文印刷所

國民精神總動員之要義與四維之闡揚

孔副院長（祥熙）六月一日在

滬市銀行界國民月會席上演講——

國民精神總動員的意必，在使我們發動自己的精神能力，使在短期中獲得抗戰必勝建國必成的堅定基礎，抗戰的事業上有了基礎，建國的發必中具備了力量　這樣，國民精神必動員的意義便獲得了效果，而我們民族的復興，也便有了確發的保障。

這必，我們先把國民公約中述一下：在國民公約的十二條中，我們可以看見很淺顯的必字，很明白的用意，可以脫口而出，聞言而明在必面看起來雖然很必發，但眞發確切而深刻的明瞭，恐怕不是那

末一件容易的事。文字的明顯，是使每一個國民都能聽得懂，看得明而不是對於某一些人，或單對智識份子來講的，譬如「不替敵人和漢奸帶路」，「不替漢奸和敵人作工」等，便是對一般平民而講的，但像我們呢，便必須有比較深刻的的了解了，如「不違背三民主義」看起來很明顯，但是三民主義的根本精神是什麼，三民主義的理論是什麼，雖不能說大家都不清楚，但是更深更完全的意義是怎樣，却是大家所必須加以詳細的認識，而後遵守這個信條，才不致有誤。又如「不違背政府法令」，大家不要很自信的說，自己可以不犯法，大家固然是不願意犯法，但是一個國家有各種的法律，各種的命令，那是不是我們都能知道而且遵守呢？這「知道」是一個問題，知道以後，才可以不違背他。又如「不違背國家和民族的利益」，這更要切實注意

了，因爲每一件事，都有一個利害的成分在裏面，爲了自己，不免妨害他人，尤其人都有自私的觀念，自私而妨害人，以致於妨害國家，都是極容易有的現象。如普通人對於「納稅」的義務，多半是想法規避，這規避雖不是直接危害國家的行爲，却是違反國家利益。又如近日物價高漲，商人爲了自己的利益，囤積居奇，而使一般人們感到痛苦，使人心不安，並擾及社會的秩序　那都是違背了國家民族的利益，諸位要遵行這個公約，對這樣的現象，便應當設法禁止，不但自己不作這樣的事，對於親友們也要禁止和規勸它。而且每每有一種敗類，以爲破壞國家的法令和權利，能增進自已的利益，是一件光榮的事，以爲這樣可以表現出他的能力，這是最不應有的現象。所以我們遵守這些公約，必須把國家民族的利益放在前面，而不顧及我們的自身

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

那才有效。

我願意大家嚴守國民精神總動員的信條，願大家能遵循「國民公約」，而不把它看得太容易，便不深切留意！現在，我再把國民精神總動員的支柱——四維，拿來與大家闡揚一下：

管子說：「禮義廉恥，國之四維，四維不張，國乃滅亡」所謂禮義廉恥，已是我們大家聽慣了的，好像不必要特別的提倡，其實，這是極端錯誤的。我們不能以爲他是家常俗語而忽略，更應該明瞭它的眞實的作用，加以深切的研討和應用，這樣才可以得到「四維既張，國乃復興」之效。此爲古人治國明訓，既不是我們杜撰的，而且有它值得提倡的成功前鑑，所以我這裏特別提請大家注意：

禮—禮之在社會爲規矩，在國家爲紀律，人與人間之相處，能維

持社會規矩，和遵守國家紀律，最大的力量，是由於「禮」的維繫，禮之表現，是可以代表出一個人的性能和成就的，我們常常可以看到有許多人們的精神磨擦，乃至於破裂衝突，莫不是由於禮貌上的缺憾。所以我們對於禮貌應加以注視，我們自已「以禮自持」，同時「以禮待人」，人家對我有所要求，爲我們所不能辦到的，便要恭敬謙誠的向人解釋，而拿禮貌來維繫社會上的秩序。

義—古人說「義者宜也」，所以義便是我們的正當行爲。我們的行爲來得正當和光明，人們對於我自然便景仰信從，這個「宜」，不僅是指我們自已範圍以內的事，自已利害相關的事，應該悉力以從，即我範圍以外，利害不相干的事，只要這是應該做的，我們都應悉力以從，這是我們所需要的「大義」。所謂「急人之難」「拯人之危」

，在人們是值得注視而敬仰的。

廉卜「廉者明也」，明就是能夠分辯是非，不苟取，合乎禮者爲是，反之爲非。這個「廉」字，在中國是最爲人所愛講而難於實行的，原因只是爲了一個「貪」字在作祟。人都喜歡能夠自已撈錢，放在自已口袋裏，尤其是舊家庭制度的遺毒，不但自身要很多的錢，而且貪求無厭的得來傳給子孫，其實這是項笨而不合理的事。所以我們應尊重「廉」，當取者可以取，不當取則不可取。像美國的煤油大王，雖爲世界巨富，但他自已說：「錢本來是上帝的，上帝的錢，要散給民間，我不過是經手的人，一個賬房而已」，所以他的錢都拿出來作公共的事業，從不用在自已的豪華上面。這是我們所景仰，而且值得效法的。

恥——「恥者知也」，一個人作事，必須有純良的「知」。這種知的顯露，便是恥，普通講來，也就是良心的發現。由這種發現，使自已的「知」，能夠發洩，這個「知」的發洩的效能，是不可比的偉大的！一個有血性的人，多半能在恥字上定奪生死，所謂「宜生則生，宜死則死」「恥而不如死」，便是恥字的輪廓。反過來，「知恥近乎勇」，這也是因為恥的奮發，而使一個人成就的解釋。「置之死地而復生」，尤可以表現出恥的奮發的偉大成就。勾踐臥薪嘗胆，卒能夠報會稽之仇，便是一個很好的例證。

以上所說的禮義廉恥，謂之國之四維，現在我們可以普通的解釋，說是國的四大台柱，國家和民族的生命都建立在這上面。如果國家民族的重任，這四個台柱不能支持，結果便必定倒塌。我們要國家不

滅亡，必須加强這四個台柱的力量——精神動員所亟切需要的禮義廉恥。但我們不能只把精神注在表面，尤其要永遠在內心培養，從此四字中引伸出來的力量，再加以培植，而後才有眞正堅强的魂魄，各本良知良能，完成抗戰建國的偉業！

最後，我拿出總裁諭正的四維精神，作爲本日的結論：禮是規規矩矩的態度，嚴嚴正正的紀律，義是正正當當的行爲，慷慷慨慨的犧牲，廉是清清楚楚的辨白，實實在在的節約，恥是切切實實的覺悟，轟轟烈烈的奮鬥，望各同志深切的加以體會和應用！

خلقنك روحاربنی عمومی حرکتد اینکن معنالری و

تورت اساسی اخلاقنك ایعناتم ایتمه‌اری

۱ نجی‌سی ایبون آی. صدراعظم معاونی کولم چالف-

شی جبابارینك چولك میکده‌کی بشکه اویوشمه‌نك آیلق

مجلسنده سویله‌کندر.

خلقنك روحاربنی عمومی حرکت ایتکن معنالری

بولسه. بزم اوز روحارنی قدرلارنی قوللاب قسقه وقت ایچنده

تدافع محاربه‌سینك و اولوس انشا آتینك تمللرینی تاسس

ایتمکدر تدافع محاربه‌سینك تمللرینی تشکیل ایتسه. اولوس

انشا آتیکه کوب قوللاندیرمقدر. بویله‌چه خلقنك روح حرکتی

آتی موفق اولبرك ملی احیا ایتمه‌سیکه دخی کوچ بیرمکدر.

ایمدی خلقنك عمومی وعده‌سینی آکلاتای: شو ۱۲

خلقنك عمومی وعده‌سینی ایچنده. تمام آتك مادیکنك انسانلر

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ایله معنالرنی معلوم قلدی. هر کیمسه شونی کرزده‌رک آکلا-
رافدر لکن قطعی سورتده اونك بتون معنالرینی آکلامقنی
اویلاسه سونداغ قوللان دیگلدر اسانلرنلك سادیلك بولغانی
هر بر خلقنك قولاغینی آغریمه‌ی یالکز آکلی کشیلرنك
اوقومه‌لری ایچون ایمسدر. مثلا « دشمن و خائنلر ایچون
یولباشلاماس „ » دشمن و خائنلر ایچون حذمت قیلماس „
دیکان ایکی ماده‌لرنی کوبره‌ك عمومی خلقلر که سویله‌دیگی
در. حالبوکه بزکه بر آز چوقورراق معنالرنی چیقارمق
لازمدر. مثلا « اوچ توغلق تویغوسیدن چیقارماس „ بوما-
ده‌نك یوزلك معنالینی کورکه‌نده هم تره‌ن ایمس. لکن اوچ
توغلق، تویغوسینك اساسلی روحسللری نه‌در ؟ اوچ توغلق
تویغوسینك عمللری نه‌در ؟ بونك حقنده هیمز چوق آکلاماس
دیه‌رلکدر. حتی بونك حقنده دها تره‌ن و تفصیللی معالرینی

ناتیمق بك کرکدر . شو یلەچە بو مادەکە اطاعت قیلماق ،
یاکلیشمقغە چیقارمەمق مەمکندر . مثلا » حکومتنك امر فرما-
نلرنکە قارشی تورماس « هیچ کیم قانونکە تکیشمیمن دیە
رأت قیلمیدر . هر کیم قانونکە تکیشمکنی طبیعی راجنی
بولمیدر . امابر حکومتدە تورلو تورلو قاعدەلر و قانونلر بار . بزلر
بونلرنی تماماً بیلەلیمزمو ؟ و اطاعت قیلالیمزمو ؟ بو بیلمك
مهم بر مسئلەدر . نلکەندن صوکرە یاخشی اطاعت قیلابلشلایدر
مثلا » وطن و ملتنك منفعتلرنکە زیانلاماس « بزلر بونکغە
کوب اهمیت بیرمك کرکدر . چونکە هر بر شئ بولسە ، آنك
اونك فائدەلری و زیانلری ایکی یاق بار یالکز شخصی نیت
ایچون آنی باشقەلرکە تکیشیدر . ویاخود دلنی قنالاشیدر
بونلرنك حقندە الك آسانلکدن چیقارغان ظاهری در . مثلا
همومیلر حکومتکە باج نی تولەمکدە کوبرەك چارە کوروب

یاجدن قاچیدر. بو ایسه توغریدن توغوی حکومتکه زیانلانغان
حرکت ایمسدر. لکن دولتنڭ منفعتلرنکه حقیقی تگیشیدر.
مثلاً سوگغی کونلرده ماللرنڭ نرخی بی مقدارده طاشدی.
سوداگرلر اوز فائده‌لری ایچون ماللرنی سیغنوب بازارده
ساتمدیلر، سویلمچه عمومی خلقلرکه کوب زیانلاندی مداملاندی.
موندای قلقانلری همه‌سی دولت و ملتنڭ منفعتلرنکه تگیشگان
حرکتدر. جماعت! بو عمومی وعده‌سیغی یاخشی بویصونمقنی
اویلاساگز شوندای یمان حرکتلردن یساق قلمق بلک لازمدر
یالگز سزلر اوز شوندای قیلمیگز اوروق توقفانلرگزکه هم
نصیحت بیریگز بعضاً دوضیلر حکومتنڭ امر فرمانلرینی و یاخود
فائده‌لرینی بوزغانده الله شانلی برایشنی دیب اقرار ایتدیلر.
بو ایسه اوزلرنڭ قونلرینی کورستدیلر غالبا بو انڭ تگشملك
ایچ‌تمغان برظاهردر. بزلر اوشبو وعده‌سیمی بویصونغان ده هر

قانداغ دولت و مللتنك فائده لرینی الك برنجی قتارده قویوب

شخصلرکه اهمیت بیرمه‌مك کرك بویله‌چه موفقغه ایریمز . من

دحی اوطز اوغلدن امیدقلوب همه‌سی خلقنلك روحلرینی عمومی

حرکت ایتکه‌ن شرطلرکه اطاعت قلوب خلقنلك عمومی وعد-

-سیکه توشوریکز . وهم بونلرنی اسان و سادی بر شی‌ی

کوروب قطعی سورنده اهمیت بیرمسه بولمیدر . ایمدی من

اوشبو خلقنلك روحلرینی عمومی حرکت ایتکه‌ن ده الك کوچلك

تورت اساسلی آخلاقنی جماعتکه آکلاتای :

کوالك زی دیدیکه : ادب ، التفات ، سخی ، حجالت ،

دیکان تورت اساسلی اخلاق هر بر دولتنلك تورت تملیدر ، اکر

بونلر یاخشی ایاریلتمسه ، قو دولت آنق هلاك اولیدر ،

مذکور ایتدیکی تورت اخلاق کویا بزم قولاغمزده هر وقت

ایشتکه‌ن ایسملردر ، بچوك مخصوصده اونی ایلریلتمیز . حقیقه

بو توبغوسی بلك خطالکدر . بزلر بونداغ عمومی سوزنلك مثالنلك معنالرینی و اونلك استعمال قاغان یوللرینی چوق معلوم مده آکلامق کرککدر . و اونی چوق تکشروب ایلو یلتوب دولتنی ینکی دن احیا ایتکەن مقصدیکه یقشیەز بوهم قدم زمانده دولت اداره قلغان امالدر . بزم آغزدن چیقارغان ویاخود اویلاغان تدبیر ایەسدر . بورادە هم ترقی قیلدرغان بهالری بار . شونلك اوچون من دخی بونی آلوب جماعتدین اهمیت بیریکز قواهلایمز .

ادب، دیکان سوزنلك معنالری، اجتماعی جهتندن چیزگی کبی بر انتظام در . حکومتنلك جهتنده برقاعده بولور . انسانلرنلك انتظامنی ساقلایشلری و حکومتنلك قانونلرینی بویصو تمەلری تماماً بو ادبکه باغلاندی . ادبنلك طرفندن هر کشینلك خراجلر ینی و قوتلرینی کورسته بیلیر . بعضیلری دیما ادبسزانه

بالگز روحلر ایله چاریشدی ، طوقونشدی .. شونك اوچون بزلر بو ادبگه کوبرکاك اهمیت بیرملك بلك کرکدر . بزم کندیمز هم هر وقت ادب ایله باشقه‌لر قارامق بعضیلر بزدن نه صورسه ، بزلر آنی ممکنقه‌در ایلشه‌ب حقیقه کوچ یته‌لمسه‌ك حالیه دخی کوب احترام ایله باشقه‌لرکه اونك تیبلرینی شرح ایتمك لازم . بویله‌چه ادب ایله بتون اجتماعنك انتظاملرینی ایلیشدرملك

النفات---- ایسکی آدام دیدیکه « الغنات حقلق دیمکدر . شونك اوچون بزم افعالمز توغریلق و اوچوقلق بولسه باشقه‌لر طبیعی بزنی کوب ایشانیدر . و بویضودیدر . بو حقاق دیگان سوز . بالگز بزم شخص فائده‌لر ایشلرنی توغری ایشلمك ، بوندن هر تورلك ایجاب ایتکن ایشلر که دخی چوق قوتلانمق کرك . بوهم بزم الك زیاده احتیاج بولغان بیوك

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com